

شماره صفحه : ۱		باسمه تعالی		تعداد صفحه : ۳	
نام درس : تاریخ (۱)		اداره کل آموزش و پرورش استان البرز		مدت امتحان : ۷۵ دقیقه	
رشته : علوم انسانی		مدیریت آموزش و پرورش ناحیه ۳		تاریخ امتحان : ۱۴۰۰/۱۰/۲۲	
پایه : دهم		سوالات دانش آموزان دوره دوم متوسطه		ساعت امتحان : ۱۰ صبح	
نام و نام خانوادگی :		دبیرستان هیأت منای قلم چی		شماره صندلی :	
نام دبیر :		نوبت اول (دی ماه ۱۴۰۰)			
سوالات		بارم			
الف- درستی یا نادرستی جملات زیر را مشخص کنید.		۱			
۱- تاریخ علمی است که به مطالعه جنبه هاب مختلف زندگی انسان ها و جامعه ها در گذشته می پردازد.				☐ درست ☐ نادرست	
۲- مکان های تاریخی از نظر شکل و وسعت یکسا نند.				☐ درست ☐ نادرست	
۳- شناخت دوران بسیار طولانی پیش از تاریخ عمدتاً متکی بر کاوش های علم باستان شناسی است.				☐ درست ☐ نادرست	
۴- آیین کنفوسیوس مهمترین آیینی بود که در هند در برابر باورهای آمیخته با خرافات و رسوم دشوار کیش برهمایی ظهور کرد.				☐ درست ☐ نادرست	
ب- گزینه درست را از جدول سمت چپ انتخاب نموده و در جلوی هر سوال بنویسید.		۱			
۱- گاه شماری خورشیدی دقیق و منظمی داشتند.				الف- جلالی	
۲- گاه شماری هجری خورشیدی در ایران براساس آن تنظیم شده است.				ب- مصریان	
۳- گاه شماری هجری قمری در این کشورها رایج است.				پ- اسلامی	
۴- در دوره حکومت آنان گاه شماری اوستایی در ایران رایج بود.				ت- ساسانیان	
				ث- اشکانیان	
پ- گزینه درست را انتخاب کنید.		۱			
۱- مردمان کدام نواحی جهان باستان در تنظیم و تدوین گاه شماری پیشگام بودند؟					
الف) یونانیان - رومیان ☐ ب) ایرانیان - هندیان ☐ پ) چینیان - ایرانیان ☐ ت) بین النهرین - مصریان ☐					
۲- کدام اقدام به تدریج زمینه تقسیم امپراطوری روم به دو بخش شرقی و غربی را فراهم کرد؟					
الف) ایجاد حکومت جمهوری ☐ ب) انتخاب شهر بیزانتیوم به پایتختی توسط کنستانتین ☐					
پ) انتخاب دو کنسول در حکومت رم ☐ پ) هجوم اقوام بیابانگرد به روم ☐					
۳- از مهم ترین نوشته های تاریخی دوره ساسانی به شمار می رود؟				ادامه در صفحه ۲	

	الف) سنگ نوشته ها ☐ ب) خدای نامه ها ☐ پ) الواح گلی ☐ ت) سالنامه ها ☐ ۴- حکومت ایلام سرانجام بر اثر یورش ویرانگر کدام حکومت دچار فروپاشی شد؟ الف) آشوریان ☐ ب) سومریان ☐ پ) مادها ☐ ت) هخامنشیان ☐
۱	ت- جاهای خالی را با کلمات مناسب پر کنید. ۱- در کشور ما ایران تمدن عظیم به طور تصادفی کشف شد. ۲- مهم ترین اثر برجمانده درباره عقاید آریاییان هند سروده هایی در ستایش آفرینش و خدایان با عنوان است. ۳- جنگهای پلوپونزی سرانجام با پیروزی پایان یافت. ۴- شاهکار معماری دوره ایلام است.
۲	ث- متن زیر را با دقت مطالعه نموده و سپس به سوالات مربوطه پاسخ دهید. در ناحیه ای در جنوب بین النهرین نخستین شهرهای جهان پدید آمد که این شهرها دارای حکومت مستقل بودند. مردم این منطقه خدایان متعدد را می پرستیدند. اقوام متعددی بر این منطقه حاکم شدند از جمله اکدی ها و اموریها که در بین آنان پادشاهان معروفی مانند حمورابی به قدرت رسیدند. الف) نام دو مورد از نخستین شهرهای جنوب بین النهرین (سومر) را بنویسید. ب) نوع حکومت نخستین ساکنان جنوبی این منطقه چه نامیده می شد؟ پ) علت شهرت حمورابی چیست؟
۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	ج- به سوالات زیر کوتاه پاسخ دهید: ۱- یک مورد از ویژگی های رویدادهای تاریخی را بنویسید. ۲- دو رکن مهم علم تاریخ کدامند؟ ۳- هدف علم باستان شناسی چیست؟ ۴- کدام شاهکار معماری جهان باستان به دستور فراعنه در مصر ساخته شد؟ ۵- دو مورد از بناهای عمومی که در شهرهای موهنجودا و هاراپا مورد استفاده قرار می گرفت را نام ببرید. ۶- علت قیام بردگان در روم چه بود؟

۰/۵	۷- مهمترین منابع نوشتاری ایرانی در دوره هخامنشیان کدامند؟
۰/۵	۸- دو شهر از نخستین شهرهای فلات ایران را نام ببرید.
۱	چ- به سوالات زیر پاسخ کامل دهید. ۱- ویژگی های تاریخ نگاری نوین را بنویسید. (یک مورد)
۱	۲- منابع دست اول یا اصلی به چه منابعی گفته می شود؟
۱	۱- چرا مرحله حفاری از مراحل حساس کار باستان شناسان است؟
۱	۴- اقدامات شی هوانگ تی امپراطور چین را بنویسید. (دو مورد)
۱	۵- ویژگی های دولت شهرهای آتن و اسپارت را با یکدیگر مقایسه کنید.
۱	۶- دو مورد از دستاوردهای کاوش ها و تحقیقات جدید درباره تاریخ ایران را در دوره باستان بنویسید.
۱	۷- حکومت ایلام چگونه تاسیس شد ؟
۱/۵	۸- مهمترین پیامدهای کشاورزی را به ترتیب در نمودار زیر بنویسید:
۱/۵	
۱/۵	۹- دلیل ضعف تاریخ نگاری در ایران باستان چه بود؟
	پیروز و سربلند باشید - پورهمد

جزوه سیپی

الف:

(۱) درست (۰/۲۵) (۲) نادرست (۰/۲۵) (۳) درست (۰/۲۵) (۴) نادرست (۰/۲۵)

ب:

(۱) مصریان (۰/۲۵) (۲) جلالی (۰/۲۵) (۳) اسلامی (۰/۲۵) (۴) ساسانیان (۰/۲۵)

پ:

(۱) بین النهرین - مصریان (۰/۲۵) (۲) انتخاب شهر بیزانیتوم به پایتختی توسط کنستانتین (۰/۲۵)

(۳) خدای نامه ها (۰/۲۵) (۴) آشوریان (۰/۲۵)

ت:

(۱) جیرفت (۰/۲۵) (۲) وداها (۰/۲۵) (۳) اسپارت (۰/۲۵) (۴) زیگورات چغازنبیل (۰/۲۵)

ث:

۱- اور - اوراک (۰/۵) ۲- دولت شهر یا کشور شهر (۰/۵)

۳- تشکیل امپراطوری بزرگ که از سواحل شرقی دریای مدیترانه تا کوه های زاگرس امتداد داشت. (۰/۵)

۴- تدوین قانون نامه (۰/۵)

ج:

۱- دور از دسترس اند ۲- تکرارناپذیرند و قابل تجربه نیستند ۳- مجزا و مستقل نیستند و با یکدیگر رابطه علت و معلولی دارند
دو مورد هر کدام (۰/۲۵)

۲- زمان (۰/۲۵) مکان (۰/۲۵)

۳- شناخت انسان و پژوهش در فرهنگ او (۰/۵)

۴- امپراطوری قدیم (۰/۲۵) اهرام ثلاثه (۰/۲۵)

۵- پرستشگاه - حمام - انبار غله دو مورد هریک (۰/۲۵)

۶- افزایش شمار بردگان و اختلاف میان فقیر و ثروتمند (۰/۵)

۷- سنگ نوشته ها (۰/۲۵) لوح های گلی (۰/۲۵)

۸- شوش - چغامیش - شهداد - جیرفت - شهر سوخته - سیلک سه مورد هریک (۰/۲۵)

چ:

۱- الف) علم تاریخ صرفا به توصیف و شرح زندگانی و اقدامات فرمانروایان و امور سیاسی و نظامی محدود نمیشود بلکه همه ابعاد فرهنگی، اجتماعی، اقتصادی، هنری و ... جوامع گذشته را دربر می گیرد.

- ب) علم تاریخ صرفاً به ثبت و نقل رویدادهای گذشته بسنده نمی کند بلکه در زمینه ها، علت ها، نتایج و اثار کوناگون حوادث تاریخی را نیز بررسی و تجزیه و تحلیل می نماید. یک مورد
- ۲- منابع دست اول یا اصلی به همه اثاری گفته می شود که در زمان وقوع حادثه یا نزدیکترین زمان به وقوع آن نوشته شده اند (۰/۵) به عبارت دیگر نویسندگان این نوع منابع خود ناظر رویدادها بوده اند و یا اینکه شرح ماجرا از زبان شاهدان را قصه شنیده اند (۰/۵)
- ۳- چرا که ممکن است با کوچکترین اشتباه آسیب بزرگی به اثار و بناهای تاریخی در حال کاوش وارد شود (۰/۵)
- ۴- (۱) تشکیل حکومتی نیرومند (۲) نوسازی تشکیلات اداری و مالیاتی (۳) ساخت شبکه گسترده ای از جاده ها (۴) یکسان کردن مقیاس وزن ها و اندازه ها و سکه ها به قصد رونق تجارت (دو مورد هر یک ۰/۵)
- ۵- آتن مرکز فعالیت های فلسفی، علمی و هنری و نیز زادگاه مردم سالاری (دمکراسی) به شمار میرفت (۰/۵) اما اسپارت جامعه ای نظامی گرا و جنگاور بود که به امور فرهنگی و هنری چندان علاقه ای نداشت. (۰/۵)
- ۶- (۱) این آگاهی ها کمک کرد تا سلسله های پادشاهی مادی تا ساسانیان بهتر و بیشتر شناخته شوند و امکان تشخیص تاریخ واقعی از افسانه فراهم شود. (۲) نشان داد چندین هزار سال قبل از مهاجرت آریایی ها ساکنان ایران به کشاورزی و یکجانشینی روی آورده بودند و تمدن پیشرفته ای داشتند. (۳) تقسیم بندی جدیدی از تاریخ ایران توسط مورخان ارائه شد. دو مورد هر کدام ۰/۵ نمره
- ۷- از آنجا که اقتصاد بین النهرین نیازمند منابع طبیعی و معدنی فلات ایران بود فرمانرویان سومری و اکدی پیایی به سرزمین ایلامی ها لشکرکشی می کردند (۰/۵) این تاخت و تازها سبب شد که حاکمان کوچک و مستقل ایلامی با یکدیگر متحد و پادشاهی ایلام را تأسیس کنند. (۰/۵)
- ۸- یک جانشینی و به وجود آمدن روستاها - تولید مازاد بر نیاز - تخصصی شدن کار - شکل گیری تجارت - شکل گیری شهرها و تأسیس تمدن سه مورد هر کدام (۰/۵)
- ۹- یکی از دلایل ضعف تاریخ نگاری در آن دوره این باشد که سنت شفاهی بسیار مقبول تر و پسندیده تر از سنت کتابت بود است - علاقه و عادت حفظ سینه به سینه مطالب در قرن ها و حتی هزاره ها لزوم ثبت و نگارش آنها را در درجه اهمیت کمتری قرار داده است (۱/۵)